

Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

Rolnictwo
energiją regionu łódzkiego

ul. Beskidzka 124
91-610 Łódź
☎ (+48) 42 632 70 21
Fax (+48) 42 632 70 31
www.izbarolnicza.lodz.pl
info@izbarolnicza.lodz.pl

IRWL/KRIR/594/2022

Łódź, dnia 8 marca 2022 roku

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

W imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego i na wniosek hodowców trzody chlewnej, bydła oraz drobiu, proszę o podjęcie działań mające na celu zapewnienie na rynku polskim komponentów do produkcji pasz. Obecnie rolnicy mogą odczuwać problemy z dostępnością komponentów takich jak śruta słonecznikowa (100% importowanej z Ukrainy), która była tańszą alternatywą na śrutę sojową i rzepakową. W ostatnim czasie również ceny śruty sojowej i rzepakowej drastycznie wzrosły co przekłada się na wysokie ceny pasz. Ważnym jest też, aby zabezpieczyć rezerwy krajowe w zboża do produkcji pasz oraz konsumpcyjne.

Wysokie ceny i obecna sytuacja na rynku pasz odbije się niekorzystnie, m.in. na producentach trzody chlewnej, gdyż tuczniaki sprzedawane w kwocie 6,50-7,00 zł pokryją jedynie koszty produkcji.

Ponadto rolnicy zgłaszają problem ze zbytem owoców i warzyw znajdujących się w chłodniach, w związku z zaistniałą sytuacją na rynkach wschodnich i nałożeniem embarga na Białoruś. Proszę o interwencję w tej sprawie.

Z poważaniem

PREZES ZARZĄDU
Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

mgr Bronisław Węglewski

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

Adres do korespondencji:

Parzniew, ul. Przyszłości 5, 05-804 Pruszków tel. 881 939 421

e-mail: sekretariat@krir.pl

www.krir.pl

KRIR/JM/ 329 /2022

Warszawa, 23.03.2022 r.

Pan Henryk Kowalczyk
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Szanowny Panie Premierze,

Zarząd Krajowej Rady Izby Rolniczych po rozpatrzeniu pisma Izby Rolniczej Województwa łódzkiego z dnia 8 marca 2022 r., znak: IRWł/KRIR/594/2022 (kopia w załączeniu) w sprawie zabezpieczenia komponentów do produkcji pasz na rynku polskim – wnioskuję do Pana Premiera o jego rozpatrzenie.

Przedstawiając powyższe,

Pozostaję z poważaniem

PREZES
KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH
WIKTOR SZMULEWICZ

Zał. j.w.

**MINISTERSTWO
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

SEKRETARZ STANU
Norbert Kaczmarczyk

Warszawa, 15 kwietnia 2022 r.

Znak sprawy: DRR.pr.071.33.2022

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

Dotyczy: wniosku o podjęcie działań mających na celu zapewnienie na rynku polskim komponentów do produkcji pasz.

Szanowny Panie Prezesie,

w nawiązaniu do pisma Pana Prezesa przekazanego do MRiRW w dniu 23 marca br. uprzejmie informuję, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi monitoruje z uwagą rynek zbóż, roślin oleistych oraz innych komponentów paszowych.

W związku z wybuchem wojny odnotowuje się wzrosty cen na rynkach międzynarodowych, w tym w Polsce. Ceny na krajowym rynku podążają za cenami na rynkach światowych. Wzrost cen zbóż i roślin oleistych związany jest z brakiem podaży eksportowej na rynek światowy pszenicy i kukurydzy z rejonu portów Morza Czarnego. Oprócz tego należy się liczyć z dążeniem niektórych krajów do zwiększenia stanu rezerw produktów żywnościowych, w tym zbóż, co będzie przejawiało się z jednej strony rosnącym popytem w krajach importerskich.

Wysokie ceny zbóż i roślin oleistych przy coraz wyższych kosztach energii znacząco zwiększają ceny pasz oraz koszty produkcji m.in. w przemyśle paszowym. Z rosnącymi kosztami produkcji borykają się obecnie też inne branże. Dlatego też podjęto działania pomocowe.

Na podstawie uchwalonej przez Sejm RP w dniu 13 stycznia 2022 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (Dz.U. poz. 196) czasowo obniżono stawkę podatku VAT w okresie od 1 lutego 2022 r. do 31 lipca 2022 r.:

- na żywność objętą obecnie stawką podatku VAT 5% – do stawki 0%,
- na paliwa silnikowe, tj. olej napędowy, biokomponenty stanowiące samoistne paliwa, benzynę silnikową, gaz skroplony LPG – ze stawki 23% do stawki 8%,
- na nawozy, środki ochrony roślin, ziemię ogrodniczą i inne środki wspomagające produkcję rolniczą (takie jak: środki poprawiające właściwości gleby, stymulatory wzrostu oraz niektóre podłoża do upraw) – ze stawki 8% do stawki 0%,
- na gaz ziemny – do stawki 0%,
- na energię elektryczną i energię cieplną – do stawki 5%.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
telefon: +48 22 250 01 18, e-mail: kancelaria@minrol.gov.pl
www.gov.pl/rolnictwo

Ceny nawozów to istotny koszt produkcji rolnej. Całkowite zniesienie VAT na nawozy i środki wspomagające uprawę roślin oraz środki ochrony roślin do produkcji rolnej to, obok obniżek podatków na paliwa i energię elektryczną, istotne wsparcie polskich producentów żywności.

Z informacji od uczestników rynku wynika, że dla firm paszowych głównym problemem stał się brak dostępu do wybranych komponentów paszowych z Ukrainy, w tym oleju słonecznikowego i śruty słonecznikowej. Do pasz w większym niż obecnie stopniu może być wykorzystywana śruta rzepakowa, jednakże wymaga to zmian technologii produkcji, receptur oraz istnieje kwestia ceny. W związku z tym firmy paszowe zmieniają receptury pasz oraz poszukują innych źródeł dostaw ww. surowców. W 2021 r. import śruty słonecznikowej do Polski wyniósł 312 tys. ton, z czego 293 tys. ton z Ukrainy. W przypadku śruty sojowej import wyniósł 2,7 mln ton, w tym 104 tys. ton z Ukrainy. Import oleju słonecznikowego w 2021 roku wyniósł 95 tys. ton, w tym z Ukrainy 65 tys. ton. Natomiast na 1,6 mln ton śruty rzepakowej, którą dysponujemy w kraju, średnio ok. 600 tys. ton eksportujemy.

Problemy z dostępnością komponentów paszowych były podnoszone zarówno przez Polskę jak i inne kraje członkowskie na różnych forach UE. W celu zwiększenia zasiewów w UE wobec kryzysu wojny na Ukrainie Komisja Europejska, w odpowiedzi na wnioski państw członkowskich, w tym Polski, wprowadziła odstępstwa od wymogu utrzymania obszarów proekologicznych w ramach zazielenienia – w taki sposób, że ugory, co do zasady nieprodukcyjne, będą mogły być uznane za takie obszary, mimo że będzie na nich prowadzona produkcja rolna (wypas zwierząt, zbiór do celów produkcyjnych, czy uprawa). Wprowadzenie odstępstwa od obowiązującej zasady na ugorach, tj. zakazu produkcji, ma na celu umożliwienie rolnikom wykorzystania w jak największym stopniu dostępnej powierzchni do produkcji żywności i pasz dla zwierząt.

Komisja Europejska informuje, że nie ma zagrożenia niedoborami żywności na wspólnym rynku UE. Prognozy w zakresie tegorocznych zbiorów są dobre, ceny zbóż wysokie, więc rolnicy będą starali się osiągnąć jak najlepsze plony pomimo wysokich kosztów produkcji. Ważne jest również zapewnienie przystępnej cenowo żywności dla konsumentów. Niezależnie od tego trwają prace na forum UE dotyczące wprowadzenia przepisów mających na celu zwiększenie szczegółowości monitorowania poziomu zapasów nasion i śruty roślin oleistych oraz zbóż w całej UE.

Również Polska jest samowystarczalna w skali globalnej w zakresie surowców rolnych, a krajowi producenci stale poprawiali swoją pozycję w Unii Europejskiej, osiągając przewagi konkurencyjne w zakresie wielu produktów żywnościowych. Dla przykładu wskaźnik samowystarczalności Polski w produkcji zbóż w ostatnich latach jest zróżnicowany i zależy przede wszystkim od poziomu zbiorów oraz od zapotrzebowania wewnętrznego – głównie na cele paszowe. Od sezonu 2012/2013 generowane są w kraju znaczące nadwyżki ziarna, co przyczyniło się m.in. do rozwoju eksportu. Wskaźnik samowystarczalności w produkcji zbóż (relacja zbiorów ogółem do zużycia wewnętrznego) w sezonie 2021/2022 szacowany jest na poziomie 142% i jest nieco niższy niż w sezonie 2020/2021, ale wyższy niż w poprzednich sezonach.

Odnosząc się do kwestii problemów ze zbytem owoców i warzyw informuję, że na sytuację na krajowym rynku owoców i warzyw mają wpływ uwarunkowania rynkowe w UE i na świecie, a głównie obecna sytuacja geopolityczna na rynkach wschodnich, tj. białoruskie embargo oraz sytuacja w Ukrainie i Rosji. W przypadku rynku owoców i warzyw powoduje to m.in. zaburzenia w relacjach popytowo-podażowych generujące problemy ze zbytem tych produktów.

Po wprowadzeniu przez Białoruś od 1 stycznia 2022 r. embargo na przywóz z krajów UE niektórych produktów rolnych, Ministerstwo podejmowało działania w celu poprawy sytuacji producentów owoców i warzyw, m.in.: Polska na forum Unii Europejskiej zwracała się do Komisji Europejskiej z wnioskiem o monitorowanie sytuacji związanej z białoruskim embargiem oraz podjęcie działań mających na celu zapobieżenie stratom dla unijnych podmiotów sektora rolnego. Ponadto mając na uwadze potrzebę zagospodarowania jabłek dotychczas kierowanych na rynek białoruski, Ministerstwo podejmowało starania mające na celu pozyskanie nowych rynków zbytu, w tym rynków afrykańskich i skandynawskich.

Mając na uwadze obecną sytuację geopolityczną Komisja Europejska opublikowała rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/467 z dnia 23 marca 2022 r. przewidujące nadzwyczajną pomoc dostosowawczą dla producentów w sektorach rolnych (Dz. Urz. UE L nr 96 str. 4). Przepisy tego rozporządzenia mają na celu umożliwienie udzielenia wsparcia producentom w sektorach rolnych w Unii Europejskiej dotkniętych zakłóceniami na rynku w związku ze znacznym wzrostem kosztów oraz ograniczeniami w handlu spowodowanymi obecną sytuacją w Ukrainie, Rosji i Białorusi. Zgodnie z ww. regulacjami na ten cel przeznaczono łącznie 500 mln euro, w tym dla Polski - 44,8 mln euro na wszystkie sektory rolne. Jednocześnie państwom członkowskim UE pozostawiono decyzję co do określenia sposobu czy formy w jakiej pomoc będzie udzielana.

Obecnie w resorcie rolnictwa trwają prace nad założeniami do krajowych przepisów wdrażających ww. pomoc UE, w tym analiza sektorów, które będą objęte mechanizmem nadzwyczajnej pomocy dostosowawczej.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, że kluczową rolę w ograniczaniu zakłóceń pojawiających się na rynku owoców i warzyw, w tym problemów ze zbytem produktów, pełnią organizacje producentów, które powinny być podstawowym filarem funkcjonowania tego rynku w UE. Głównym celem ich działalności jest skuteczne równoważenie relacji popytowo-podażowych na rynkach poszczególnych owoców i warzyw, stabilizacja sytuacji oraz umacnianie pozycji rynkowej producentów. Dodatkowo podmioty te mogą podejmować działania z zakresu zarządzania kryzysowego (obejmujące m.in. wycofanie produkcji z rynku), i tym samym ograniczać negatywny wpływ kryzysu na swoją sytuację ekonomiczną. Ma to korzystne oddziaływanie na wszystkich uczestników rynku reprezentujących podaż, którzy mogą oferować swoją produkcję na rynku bardziej zrównoważonym.

Organizacje producentów realizujące programy operacyjne są uprawnione do otrzymania pomocy finansowej w wysokości 4,1% wartości produkcji sprzedanej przez daną organizację producentów (4,6%, jeśli organizacja realizuje środki zarządzania kryzysowego). Wsparcie to jest ograniczone do 50% założonego przez organizację funduszu operacyjnego. Koszty wsparcia dla organizacji producentów są w pełni pokrywane ze środków UE.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi od lat zachęca producentów do zrzeszania się w organizacje producentów, które jako silne podmioty koncentrujące podaż na rynku są szansą dla plantatorów borykających się z problemem niskich cen, jak również ze zbytem swoich produktów.

Z poważaniem

Norbert Kaczmarczyk

/podpisano elektronicznie/